Ч. 273. Середа 5 (18) грудня 1901. Рік XI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложеним оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З парляменту. — Рада державна. — Папский консистор.)

В сім тижни відбули ся засіданя палати послів в понеділок і ві второк; в середу буде мати свої наради комісия буджетова, а в четвер (19. с. м.) мало би відбути ся послїдне засіданє перед Різдвяними фериями. Кромі проєкту закона о заводових спілках рільничих, раді би ще порішити зміни §§. 59 і 60 закона промислового, дальше проєкт що до поправи плат авскультантів і дистарів, а вкінци приняту буджетовою комісиєю підвисшену дотацию на фонд мелїорацийний. — Предложенє о поборі рекрутів має війти на порядок дневний першого засіданя по фериях сьвяточних, котре назначують на 14-ого січня. Опісля наступила би поновна перерва пленарних засідань палати, аж комісия буджетова приладить свій еляборат. А мала би она зібратись около 8-ого січня, так, що покінчила бу свої праці до 20-ого, і тогди могло би начатись в повній палаті друге читанє буджету. — В тім часї мають також відбувати ся вступні конференциї в справі ческо-німецкої угоди. Правительство зажадало, щоби обі ґрупи виготовили свої жаданя на письмі. Веснімці відмовили своєї участи в конференциї, однак обіцяли не виступати ворожо против неї. — Палата панів збере ся ще також на засіданє перед Різдвяними фериями, щоби поладити справи ухвалені палатою послів, а в першім ряді буджетову провізорию.

Вчерашнє засіданє палати послів розпочало ся по 3 ій год. по полудни відчитуванєм інтерпеляций і внесень, почім забрав голос президент міністрів др. Кербер для відповіди на кілька інтерпеляций. Між иншими відповів др. Кербер на інтерпеляцию п. Брайтера в справі многих приготовлень до поваленя конституциї і в справі кількох слів, яких мав ужити Цісар в розмові з одним послом, принятим на загальних авдиєнциях. Президент міністрів покликує ся на принцип, признаний у всіх конституциях, що Корони не втягає ся до дискусиї, тому і бесїдник не може не признати того права. Що-до вістий про мнимі приготовленя до зміни конституциї, то правительство має богато важнійших річий до полагодженя, як простувати кожду чутку, яка появить ся в часописях. Впрочім в послїдній своїй промові уважав президент міністрів своїм обовязком з цілою рішучостию представити повагу положеня і приймає за ту бесїду повну відвічальність. — З черги приступила палата до дневного порядку і радила дальше над законом о фахових рільничих спілках. Засіданє скінчило ся перед 9-ою годиною вечером. Слїдуюче відбуло ся нині рано.

На вчерашнім консистори заявив папа в своїй промові, що хотів би говорити про річи більше радістні, але мусить згадати о прикростях, серед яких минають послїдні єго днї. Причини занепокоєня католицизму ріжнородні і цілком не легкі. Папа не хоче обговорювати всї ті причини, але обмежує ся до річи, стремлячої до підкопаня віри і обичаїв, а котрої не може поминути мовчки; іменно єсть то предложенє закона о розводі, який має бути заведений в Італїї. Сьв. Отець сказав: Коли преклонний вік має ще яку повагу, коли голос папи має ще який небудь вплив, а єго батьківска любов до спільної вітчини ще щось значить, то папа не лише остерігає, але й просить всїх, що будуть покликані віддати голос о тім законі, щоби єго відкинули і зважили, що христіяньске супружє єсть сьвятим правом, личним, нерозривним і опертим на правах божеских. Ніякий людский закон ніколи того божого права не повалить. Папа розвиває подрібно свої погляди на сьвятість і нерозривність католицкого супружя, обговорює єго відносини до державного законодавства, і доказує, які шкоди приносить розривність супружя родині, суспільности і цілій людскости. Позаяк могучість кождої держави тісно звязана з чистотою обичаїв населеня, і упадає, коли обичаї псують ся, то очевидна річ, що закон пособляючий зіпсутю обичаїв, був би величезним нещастєм для цілої суспільности. Папа висказує надію, що ті, котрі займають ся политикою, не замкнуть своїх сердець для релїгії батьків, і задержать здоровий суд в тій справі.

О залюбленім по самі уха і єго курках.

(З голяндского — Г. Гєрманса.)

Молодий купець, що продає кольоніяльні товари. Може бути, що він був і різником; але до зрозуміня єго пригоди не конче треба аж знаги єго становище в суспільности. То річ певна, що він більшу часть дня перебував в своім крамі.

Він був вдівцем. Як то годить ся з єго віком, того я, що правда, не можу пояснити. Але я здогадую ся, що він дуже молодим оженив ся, і незадовго по тім жінка єму умерла.

Отже річ така: то був молоденький купець, вдовець, і залюблений. Залюблений по самі уха в молодій дамі, котра майже що дня приходила до него купувати, і платила готівкою.

То звернуло єго увагу на себе. Она не пускала єму ніякого тумана, не брала анї на борг, анї на книжочку, не казала, що завтра віддасть, анї не просила о кредит; платила зараз.

А до того ще мала хорошенький перкатий носик, дуже красні уста і ручки, такі, що....

Коротко сказавши, він залюбив ся, переважував, переливав, і давав їй величезні кусні сира на скоштунок.

Одного дня она якось вже не показала ся. Щось видко стало ся. Може то через масло, а може ізза ваги. Як не приходила, так не приходила. Або занедужала, або купувала у когось иншого.

Він став розпитувати ся. Розпитував насамперед служниць з сусїдства; они єї не знали, бо она лише що від недавна мешкала при тій улици. Питав відтак міского послугача, а той єї знав, бо одного разу ніс пакунки за нею, але й тілько всего.

Не показувала ся цілїсенький тиждень, відтак прийшла по пів топки соли, а опісля — падоньку нещасливи — знов не показувала ся.

Одної недїлї довідав ся він, як она називає ся. Мешкала на самім кінци улиці — єї батько був — лїкарем від зьвірят — дуже порядні люди — з доброго роду — та ще й грошевиті. Сиділа у вікнї, в синій блюзцї, поза червеними ґераніями і жовтими шовковими занавісами.

Сьміяла ся. Усьміхнула ся. Відклонила ся єму.

Він не чув каміня під ногами, хоч улиця була дуже зле вибрукована, біг як би в снї, ждав богато днив, богато тиждний, а она не показувала ся.

Він сумував. Того по нім не було пізнати; єго повне, червоне лице таки аж сьвітило ся, ніби усьміхало ся, коли стояв коло ваги і важив, жартував зі служницями і розмавляв весело з другими закупниками, краяв в найлїпшім гуморі ковбасу або шинку.

Але мимо того всего сумував; ловив гави. Заглядав заєдно на улицю. Та надармо. Тота з перкатим носиком, усточками, ручками.... не показувала ся.

Аж ось прийшла єму добра гадка до голови.

По десятій годинї пішов трохи на сьвіжий воздух. У неї, по за жовтими шовковими занавісами, ще сьвітило ся. На занавісах видко було тїнь від ґераній. Від часу до часу показала ся і тїнь якоїсь людини.

На дверех виднїла ся біла вивіска а на ній великими буквами:

А. Барт
лїкар від зьвірят.

Ось вже й знав, що зробити. Не відступив від того; залюблені бувають дуже хитрі; уміють собі завсїгди порадити. Аж усьміхнув ся. Зараз на другий день взяв ся до дїла. Іншив крамарчука самого в крамі, пішов на місто і купив дві живі курки. Ніс їх осторожно за крила, коли в годину опісля вернув домів

Крамарчук сьміяв ся. Або єго принципал хоче держати собі курки, або принципал упив ся. Се послїдне промавляло єму більше до розуму, бо поза домом не було подвіря — дійство він заніс їх до пивниці і упхав в якусь стару паку з мила.

— Чи Ви хочете розвести собі курий, папе принципал?

— Ах, іди собі до чорта, і не пхай всюди свого поса!

Молодий купець годував того дня три рази свої курки. Майже зовсїм не відзивав ся, був страшно розсїяний. На другий день став таки зовсїм сьмішний.

Новинки.

Львів дня 17 го грудня 1901.

— З епархії перемиской. Завідателями деканатів іменовані оо.: Ант. Барнович на деканат ольховецкий, Ант. Копистяньский на деканат бирчаньский. — ІІІ-им ординариятским комісарем шкільним на деканат сторосамбірский іменований о. Дан. Ленкий, парох в Старім-Самборі, на місце уступившого добровільно о. Теоф. Левицкого, пароха зі Стрілиск. — Сотрудництва одержали оо.: Ів. Гринь в Старій-Соли, Андр. Кочиркевич управляюче в Вислоку нижн. — Завідательство в Ліцоватім одержав о. Кир. Пирожок. Увільнене від конкурсового іспиту одержав о. Ів. Калужняцкий парох в Морові.

— Загальний збір членів „Народного Дому“ в Станиславові, товариства зареєстрованого з обмеженою порукою, відбуде ся в неділю дня 29-го н. ст. грудня 1901 р. о 6-ій годині вечером, в салі товариства „Руська Бесіда“ в Станиславові, ул. Собіского ч. 28. Порядок дневний: 1) Огляд дотеперішної діяльности, 2) вибір ради надзираючої (10 членів), 3) затверджене вибору членів заряду (трох директорів). Нових членів приймє заряд перед загальним збором, членом спілки може бути кожда фізична або моральна особа власновільна. Вписове 5 К. один уділ 25 К., уділ можна платити за згодою надзираючої ради, ратами.

— Дарунки для дітий. Зближає ся день сьв. Николая і сьвят Різдва Христового. Діти поводять ся чемно і ждуть дарунків від сьвятого Николая та на деревце від Ангела. Найкрасшим і найвідповіднійшим дарунком для дітвори есть книжка з образками. О такі книжки постарало ся товариство педагогічне і видало: І. „Дітвора“ в ціні 1 К. ІІ. „Зьвірята домашні“ 80 сот. ІІІ. „Приятелі дітий“ 1·20 К. Ті три книжки з текстами. IV. „Ах яке хороше!“ 2 К. V. „Для розривки“ 1·20 К. — У всіх тих виданях найде дітвора красу, розривку і науку, а кождий старший, що гляне на сї видання, скаже дійстно: Ах яке се хороше! Замовити можна в Товаристві педагогічнім, ул. сьв. Софії ч. 9 А, в книгарні ім. Шевченка і книгарні Ставропигійскій.

— О криву голову курки. Одна з львівских сидух, імени Йосифа Загало, купила минувшого тиждня від торговельника дробом Давида Дайтшера курку, котра, як пізнійше показало ся, мала криву голову. Коли опосля Дайтшер появив ся знов на торговици, Загалова віддаючи єму курку, зажадала звернення гроший. Понеже Дайтшер не хотів ані курки взяти, а тим менше грошi віддати, а крім того вхопив Загалову за волосє, счинило ся на крик сидухи велике збіговище, а потім розпочала ся на добре кровава бійка. З 50 сидух кинуло ся на поміч напастованій і так побили Дайтшера, що вийшов з побоєвища з підбитим оком і великою раною на правім лици. Інтервенция поліциянта доперва втихомирила воєвничий настрій розлючених женщин. — Незабаром ціле добірне товариство і курка „з кривою головою“ найшли ся на інспекції поліцийній. По списаню протоколу з тої „курячої“ війни, розійшли ся воюючі сторони до дому. Лиш курка з „кривою головою“ безнастанним кудкоданєм оказувала своє невдоволене, що задля такої дрібниці, якою єсть дана від природи крива голова, дійшло аж до проливу людскої крови.

— Самоубийства. Лев Зельцер, властитель кількох реальностий в Самборі, кинув ся онодгi в ночи з вікна свого помешканя на улицю, де аж рано около години пів до семої, знайдено єго вже закостенїле тїло. Причиною самоубийства була хороба на умі. — На вікні власного помешканя при ул. Личаківскій ч. 7 повісила ся вчера емеритована учителька з Черновець Філомена Янович. Она вже віддавна говорила перед знакомими, що мусить собі житє відобрати та й так зробила. Замітне то, що і брат самоубийниці перед кількома роками закінчив самоубийством.

— Церковні напіви і мельодиї церковні, які через довгі літа збирав і уложив п. Ігнатий Полотнюк в гарну цілість, друкують ся тепер в Перемишли в друкарни Дзулиньского. Доси вже виготовлено 5 аркушів, а буде ще около 15 арк. Здавало ся, що ціла робота буде на жовтень с. р. готова, але показали ся трудности, через котрі мусів друк протягнути ся. За те робота прекрасна, а уклад так старанний, що через ту книжку незвичайно скоро і красно розвине ся церковний сьпів, чого лиш може Русь собі бажати. Адреса для маючих охоту купити книжку: Ігн. Полотнюк, Станіслав, ул. Собіского ч. 50.

— Движима азбука, — або прилад до образового представлення початкової науки читаня і писаня. Видав п. Григорий Бій, емеритований управитель 6-кл. народ. школи у Львові. Комплет обнимає 76 букв, писаних на картоні, враз із пуделком до переховання і відповідною інструкциєю та з прилядом до уставлення букв. Ціна знижена виносить 8 корон; для книгарень 20% рабату. Замовляти можна в канцеляриї Товариства „Просьвіта“ і в книгарни Ставропигійскій (улиця Руска, ч. 3) у Львові. „Движима азбука“ повинна находитись безусловно в кождій народній школі.

— Померли: Максимиліяна Писарска, жена контрольора адміністрациї Gazet-и Lwowsk-oї, дня 15 с. м. в 65-ім році житя; — Іларий Гарасимович, секретар „Народної Торговлї“ у Львові, дня 15 с. м. в 49-ім році житя.

Штука, наука і література.

— Товариш ілюстрований календар на рік звичайний 1902. Накладом С. Горука і Ски. З друкарні В. А. Шийковского. Ст. 182+18 ненумерованих. Ціна 1 К. „Літературно-науковий Вістник“ під редакцию п. І. Гнатюка, книжка XII, за грудень 1901 р. так пише про сей календар: „Отсе безперечно один із найлїпших календарів, які у нас коли небудь виходили. Зміст єго так ріжнородний, що кождий чоловік може найти в нім щось цікавого для прочитаня. Тут подані всякі власти державні і автономічні, институциї і товариства фінансові, асекурацийні і ин.; карти зьвіздистого неба (популярна астрономія), приписи войскові і розміщенє войска; господарск. ради; руські товариства: наукові, просьвітні, шкільні і ин.; приписи почтові і зелїзничі; як вибирати собі званє, богато дрібних заміток і статий і т. и. Подане також значне число ілюстраций. Словом се такий календар, який може дати почин до цілковитої зміни теперішних наших видавництв того рода“... Так пише „Літ.-наук. Вістник“. Ми від себе додамо ще, що ся книжка має вартість не лиш яко календар, але взагалї яко книжка, що старає ся заспокоїти не лиш всїлякі практичні потреби, але й ширити висше образованє в нашім народі. Навіть і люди з висшим образованєм, котрі щось колись учили ся і богато знають, знайдуть в сій книжці неодно, з чим може ще не стрічали ся. „Товариш“ має для того не лиш вартість на один рік як звичайні доси у нас календарі, але зможе служити і довгі роки яко підручник всїлякого знаня, особливо коли буде й дальше виходити, в тім самім напрямі. Длятого хто єго собі вже купив, нехай уважає, щоби єго не знищити і задержати на дальші роки, а хто ще єго не має, нехай купить а не пожалує тої одної корони, що видасть за него. Дати раз на рік одну корону за книжку, з котрої можна мати заєдно якийсь пожиток і з котрої можна зложити собі малу біблїотеку всїлякого знаня — то чей не богато.

Малий крамарчук підглядав єго здивований і таки аж остовпів. О другій годині убрав ся єго начальник як би в сьвято, надягнув на себе камґарновий сурдут, взяв стоячий ковнірик, краватку з червоними цятками і нові черевики; начальник причесав собі волосє і пригладив щіткою, що аж сьвітило ся; — начальник ще й ходив оголити ся гладонько (звичайно робив то лиш раз на тиждень) — відтак поліз до пивниці, а відтак було чути, як курки зачали кричати, відтак видко було як вийшов на улицю держачи в кождій руці курку, що ще зі страху кидала ся та рвала ся і при тім кричала. Єго принципал хиба здурів — або він може залюблений. Малий крамарчук був ще й на стілько розумний. — — —

Коло числа 198 било ся серце молодого залюбленого так сильно, що мало не вискочило з него. Він знаходив ся в незвичайно труднім положеню. Як єму задзвонити? Як привитати ся з нею?

Відважно взяв він обі курки в одну руку — що мало стати ся єго нещастєм — і потягнув за дзвінок.

Она сама отворила.

— Чи єсть пан доктор дома? — спитав він несьміло з усьміхом без значіня.

— Ви хочете з доктором поговорити? — сказала она ввічливо.

— Так єсть.

— То мусите заждати якої чверть години.

— А вже-ж, що зачекаю, дуже радо — відповів він, держачи в одній руці курки, в другій капелюх.

Она завела єго до комнати і замкнула двері.

Рознервований і заклопотаний сидів він тут і держав курки на колінах та слухав, як она ішла сіньми. — Який ангел з неї! Що за очи! На ґзимсї від коминка стояв єї портрет. Осторожно, на пальцях підійшов він до до него держачи курки з цілої сили і з комічною залюбленостию придивляв ся образови.

Відтак роздивляв ся дальше. Комната була красно уладжена. Видко було, що їм добре веде ся. На ґзимсї від коминка стояв инший ґарнітур дельфтскої порцеляни, коло вікна столичок з дорогими японьскими вазами — по середині під стіною буфет з маленькими вазами, всїлякими маленькими судинками та карафками, а все з Дельфту. — Хороша вподоба та й дорога, та ще й як, то все, що тут стоїть коштувало немало гроша — подумав він собі.

Підчас коли наш молодий купець знову собі сів, став він розважати, що має сказати єї батькови. Плян був зовсїм ясний і знаменитий. До лікаря від зьвірят приходить ся преці зі зьвірятами. Отже все удасть, коли він єго поспитає о раду для курок. Одна перестудила ся, а друга перестала вже нести ся. А коли він відтак буде мусів кілька разів на тиждень приходити з хорими курками, то буде знаменита нагода познакомити ся з батьком і донькою. А з неї неаби яка красавичка!

Встав ще раз і придивляв ся образови та не міг надивити ся на той пиркатий носик, ті усточка... аж нараз закляв із злости.

Чи то любов ослабила єго пальці, чи то курки на силу вирвали ся від него? Сам не знав, але то лиш річ певна, що они стали свобідно літати по комнаті, а одна як би з радости залізла поза заслону коло коминка і стала там кудкудакати.

Наш молодий купець як би скажений кинув ся за куркою і схилив ся, щоби єї зловити; але з курками нема жартів. Обі стали, як могли, боронити своєї свободи.

Червона курка влізла під софу, а чорна зі страшенним криком вилетіла на стіл попри лямпу, що стояла на буфеті. Красна дельфтска ваза впала на землю — брень! — і розсипала ся на дрібні кусні.

Настала коротка але шалена погоня.

Червона курка вилізла з під софи, струтила японьску вазу із столичка під вікном — а чорна бігаючи по земли то підлітала то підскакувала, аж наробила на буфеті страшного спустошеня.

В одній хвили весь поміст був засипаний черепами, а молодий залюблений лежав в кутї на земли і там боров ся на житє і смерть з червоною, котру остаточно зловив, аж ось — отворили ся двері....

Батько і она!

— — — — — — — — — — — — —

Всего прочого можна вже здогадати ся. Наш герой став перепрашати і обіцяв ся заплатити шкоду — лікар обурений показав єму двері.

Але найгірший був конець.

В сїнех зачув він як доктор розлючений кричав:

....Я міг би таки справді погадати, що я з якоюсь гускою оженив ся. А ти-ж не могла казати єму в сїнях зачекати?..

— **Християньский Календар Місионаря** на 1902 видання ОО. Василиян в Жовкві. Єсть се другий річник того календаря, про котрий ми торік писали, а котрий сего року вийшов ще красший і інтереснїйший, позаяк побіч релїґійного змісту доторкає ще більше живих струн нашого житя. Ціна сего календаря 60 с. з пересилкою почтовою.

— **Видання „Руского педаґоґічного інститута“**: ч. 93. Клявдия Лукашевич, Серед цьвітів. Фантастична комедия для дітий, в 2 діях, з танцями і сьпівами. Ціна 16 с. — Ч. 94. Друга китичка для малих дівчат, зложила Евгенія Ярошиньска. Ціна 20 сот.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: За-для заметіли сьніжної і гололедиці здержано весь рух дня 10 с. м. на зелїзници льокальній Львів—Клепарів—Янів на два дни.

Доносить ся, що за для ненастанних спїгів здержано весь рух на зелїзници льокальній Новий Лупків-Тісна аж до відкликаня.

Дня 15 грудня с. р. отворено перестанок „Вечиста“ лежачий в окрузї ц. к. Дирекциї зелїзниць державних в Кракові поміж стациями Домбє—Пляски і Чижини на зелїзници льокальній Краків—Коцмирів, для руху особового і пакункового. Білєти їзди будуть видавати кондуктори в поїздах, а пакунки принимає ся за оплатою належитости в стациї відбору. Час відїзду поїздів задержуючих ся на тім перестанку, поданий в осібнім оголошеню.

Від 1 січня 1902 переходити будуть поїзди особові ч. 1717 і 1718, котрі доси переходили тілько поміж Львовом а Сколем також поміж Сколем а Лавочним після розкладу їзди з минулого лїтного сезону 1901 від 1 червня до 15 вересня включно. Час відїзду і приїзду згаданих поїздів єсть поданий в розкладах їзди з дня 1 мая 1901 таб. V.

Телеґрами.

Відень 17 грудня. Як зачувати з доброго жерела, правительство рішучо опирає ся основаню італїяньского университету в Триєстї, бо заснованєм такої школи в Триєстї, головнім осідку італїяньскої ірреденти, ті оклики мали би приступ до слухачів университету. Натомість наміряє правительство перевести повну утраквізацию университету в Інсбруцї.

Берлин 17 грудня. Цісар Вільгельм і росийский наслїдник престола виїхали вчера на двірскі лови в околиці Гірінвальду.

Петербург 17 грудня. Князь Николай чорногорский і вел. князь Петро Николаєвич з женою прибули сюди і зложили цареви візиту в Ґатчині.

Льондон 16 грудня. Бюро Райтера доносить, що Бури громадять ся знов на границї краю Зулюсів. Малий відділ Бурів появив ся коло Фортпроспект.

Софія 17 грудня. Цілий кабінет подав ся до димісиї.

Надіслане.

Перші диаманти в полудневій Африці.

Ірляндець Джон О'Реллї (O'Reilly), мисливий і крамар в північних сторонах полудневої Африки, прийшов був підчас своєї подорожи в 1867 роцї до якоїсь ферми (хутора) над рікою Орань. Властитель тої ферми, потомок перших голяндских поселенців, Шальк ван Нікерк, приймив єго після звичаю у Бурів дуже гостинно. Вечером по своїм приїздї сидів О'Реллї з родиною господаря перед хатою і побачив як діти господаря бавили ся якимись камінцями, котрі здавали ся єму якимись незвичайними. Він попросив Нікерка, щоби він дарував єму один з тих „ріняків“. Нікерк дав єму зараз один такий камінчик і розповів, що то малий хлопець з родини Кафрів, котра жие на хуторі, дав недавно тому той камінчик єго дітям. О'Реллї казав закликати того хлопця і довідав ся від него, що він знайшов єго в ріці, коли купав ся.

О'Реллї поїхав дальше і показував той каміньчик вандрівним крамарям, котрі сказали, що то топас, котрий не має для торговлї ніякого значіня. Приїхавши до міста Ґреґемставн, пішов О'Реллї до доктора Атерстона, котрий там мав славу доброго лїкаря і великого ученого. Атерстон оглянув той „ріняк“ і пізнав що то диямант і сказав, що він варт яких 500 фунтів штерлїнґів (12.000 К.) Доктор дав той камінь золотарям в Ґреґемставнї, а ті спробовавши на нїм всїлякі пильники сказали, що то диямант, котрий важить $2^1/_2$ карата. Незадовго опісля купив той диямант тодїшний ґубернатор Капляндy, сер Водговз, за 500 фунтів штерлїнґів.

Вість о тій новинї розійшла ся борзо по цілій кольонії; многі люди покидали свої становиська та ішли над ріку Орань шукати диямантів. Між ними був і той О'Реллї. Тимчасом хуторянин Нікерк довідав ся від якогось Готентота, що якийсь Кафер має дуже великий і прозорий камінь, котрий носить яко талїзман на грудех зашитий в шкіру. По великих трудностях відшукав Нікерк того Кафра і єму удало ся відкупити той камінь в той спосіб, що він дав Кафрови худоби вартости 400 фунтів штерлїнґів (9.600 К.). Купець Лїлїєнфельд відкупив у Нікерка той камінь за 11.000 фунтів штерлїнґів (264.000 К.). Диямант той повандрував опісля до Европи, де єго остаточно купила леді Дедлї за 25.000 ф. шт. (600.000 К.).

Тепер набрало ся вже множество шукачів диямантів над берегами ріки Орань коло фермы Шалька ван Нікерка і навіть самому Нікеркови не дали спокою та розібрали єго ферму шукаючи за диямантами. Колиж остаточно не могли вже нічого знайти, пішли над ріку Валь. Тимчасом кількох великих ювілерів льондоньских вислали знатоків до полудневої Африки, щоби они там розслїдили, як стоїть справа з диямантами, а ті сказали, що в полудневій Африці не можна сподївати ся великого богатства диямантів. В тім же самім часї — а то було в 1871 р. — відкрило кількох шукачів диямантів кілька миль дальше від ріки Валь, там, де тепер стоїть місто Кімберлє і де суть найбільші копальнї, велике богатство диямантів. Ганс де Бер, до котрого належала тодї тота земля, продав свій ґрунт за величезну на тодїшні часи суму 6000 фунтів шт. (144.000 К.). Коли перші шукачі зачали заводити копальнї, бувало нераз так, що в тій глинї, з котрої лїпили собі хати, знаходили досить великі диjаманти. Жінка одного анґлїйского урядника, котра зі своїм чоловіком оглядала диямантові поля, бавлячись своєю парасолькою порпала в земли і випорпала диямант вартости 600 ф. шт. (14.400 К.).

Видання
Руского педаґоґічного Товариства.

Образкові видання.

*Зьвіринець 20 сот. *Гостинець 20 сот. *Забавки 20 сот. *Менажерия 20 сот. *Робінзон Чайченка 80 сот., опр. 1 К. 10 сот. *Квіточка 40 сот. *Віночок 40 сот. Ґете-Франко: Лис Микита (друге цїлком змінене видане) 1 К., опр. 1 К. 30 с. *Мірон: Пригоди Дон Кіхота (друге видане) 80 с., опр. 1 К. 30 с. *Наші звірята 80 с. *Дїточі вигадки ч. І. 60 с. *Дїточі вигадки ч. II. 60 с. *Забавки для дїтий 80 с. *Мала менажерия 70 сот. *Велика менажерия 80 с. *Нашим дїтям ч. І. 80 с. Нашим дїтям ч. II. 80 с. *Казки Андерсена ч. 1, 2, 3, 4, 5 по 50 с., опр. разом 2 К. 90 с. *Казки народні ч. 1 і 2 по 50 с., опр. разом 1 К. 30 с. *Байки Брянчанїнова 30 с. *Байки братів Ґрімів 50 с.

Видання без образків.

***Читанка** ч. І., II., III., IV. оправні по 40, без оправи по 20 с. ***Китиця желань** 2, розширене видане 40 с. ***Ів. Франко**: Абу Каземові Капцї 40 с. ***Ів. Франко**: Коли ще зьвірі говорили, казки для дїтий 80 с., опр. 1 К. 10 с. **Учитель** на р. 1890—1900 по 4 К. **Дзвінок** з р 1892—1900 по 6 К. ***Ів. Левицкий**: Попались. Різдвяні сцени 20 с. ***Вол. Шухевич**: Записки школяря 40 с.; Від Бескида до Андів 20 с ***В. Чайченко**: Олеся; Комар; Два оповіданя по 10 с.; Дума про княгиню Кобзаря 10 с. **О. Нижанковский**: Батько і мати, двосьпів з фортепяном 20 с. ***Леоніда Глібова**: Байки 10 с. ***Дніпрової Чайки**: Казка про сонце та єго сина; Писанка по 10 с.; Коза дереза 1 К. 60 с. **Мапа** етноґрафічна Руси-України 1 К. 20 с. **Гордієнко**: Картагинцї і Римляни 40 с. ***Юлїй Верне**: Подорож довкола землї 1. Кор. 20 сотиків, оправлена 1 Кор. 30 сот. **Барановский**: Приписи до іспитів 40 сотиків. ***Молитвенник** народний 30 сот., в полотно оправлений по 40 сот. **Др. Л. Кельнер**: Коротка істория педаґоґії 1 К. 20 с. ***Василь В-р** Джонатан Свіфт. Подорож Ґулївера до великанів 50 с. **Василь**: Подорож Ґулївера до краю Лїліпутів 50 с., опр 64 с. **Остап Макарушка**: Короткий огляд руско-укр. письменства 30 с. ***Мальота**: Без родини 80 с., опр. 1 К. 20 с. **Віра Лебедова**: Гостинець дїтям 50 с. **Віра Лебедова**: Малі герої 50 с., опр. 70 с. **Др. Мандибур**: Олїмпія 70 с. **Сальо**: Непос, учебник для III кляси ґімназ. 1 К. 30 с. ***А. К.**: Робінзон неілюстрований 20 с. **Kokurewicz Józef**: *Podręcznik dla kancelaryi szkolnej* 1 K. **Др. Мих. Пачовский**: Замітка до науки рускої мови 60 с., Билини і думи 20 с., Народні Думи з поясненями, І. ч. 64 с. ***Тарас Шевченко**: Кобзар 2 К. 40 с., опр. 2 К. 80 с., в полотно 3 К. 10 с., *Кобзар для дїтий 40 с. ***Ів. Спілка**: На чужинї 40 с., опр. 54 с. **А. Глодзїньский**: Огород шкільний 1 К. 20 с. **Мих. Коцюбиньский**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. **Олекса Катренко**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. **Стефан Пятка**: Дарунок для дїтий 40 с., опр. 60 с. **Стефан Пятка**: На прічках, оповід. 30 с., опр. 44 с. **Оповіданя** для дїтий 40 с., опр. 54 с. **Картки** з історії України-Руси. 40 с. **А. Кримский**: Переклади 40 с., опр. 44 с. **А. Пушкін**: Байки 30 с. **D. N. Мамина-Сибіряка**: Дитячі оповіданя 30 с., опр. 44 с. **Марта Борецка**: істор. оповід. 64 с., опр. 84 с. **Марко Вовчук**: оповіданя І. часть 30 с.; опр. 44 с. **Поеми О. Кониського**: 30 с., опр. 44 с. **Гр. А. Толстой**: Казки 40 с., опр. 54 с. Покарана Лож, комедийка Кучальской 20 с., опр. 34 с.

Книжки, назначені **зьвіздкою**, *апробовані Радою шкільною* на нагороди пильности, а „Огород шкільний“, поручений до біблїотек шкільних.

Дістати можна в книгарни Наукового Товариства імен. Шевченка, ул. Чарнецкого, ч. 26. і в книгарни Ставропіґії.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).